

Muzeum
Śląskie

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MUZEUM ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH W ROKU 2014

Katowice, styczeń 2015

Muzeum Śląskie w Katowicach
a: 40-005 Katowice, al. W. Korfańtego 3
t: 32 779 93 00 / f: 32 779 93 67
e: dyrekcja@muzeumslaskie.pl
w: www.muzeumslaskie.pl

Śląskie.
Pozytywna energia

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Muzeum Śląskie jest instytucją kultury Samorządu Województwa Śląskiego współprowadzoną przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

SPIS TREŚCI

Dane statystyczne	2
I. Wystawiennictwo – wystawy stałe i czasowe	5
I. Liczba zwiedzających	7
III. Działania edukacyjne i popularyzatorskie	8
IV. Działalność wydawnicza	12
V. Zbiór muzealiów	13
VI. Inwentarz elektroniczny i digitalizacja zbiorów	13
VII. Biblioteka	14
VIII. Prace konserwatorskie	14
IX. Prace naukowo-badawcze	14
X. Współpraca z placówkami zagranicznymi i projekty międzynarodowe	19
XI. Budowa nowej siedziby Muzeum Śląskiego	19
XII. Reklama i marketing	21
XIII. Nagrody i wyróżnienia	22

DANE STATYSTYCZNE

I. Wystawy

- stałe: **4**
  - czasowe (uruchomione w roku sprawozdawczym): **28** z czego 4 w fotoplastykonie
- w tym:
- gmach przy al. W. Korfanteo 3 – 20
  - Centrum Scenografii Polskiej – 3
  - prezentacje poza siedzibą Muzeum po raz pierwszy udostępnione w 2013 roku – 5

II. Liczba zwiedzających w Muzeum Śląskim i poza siedzibą

Muzeum Śląskie – **36 398** zwiedzających w siedzibie

- indywidualnie: 10 407 osoby
- grupy szkolne: 4 442 osoby
- wydarzenia (z Nocą Muzeów): 9 830 osoby
- osoby korzystające z przestrzeni nowej siedziby przy ul. Dobrowolskiego 1 (imprezy komercyjne i wydarzenia własne): 11 712
- poza siedzibą: 24 120 osób

Centrum Scenografii Polskiej - 9 605 zwiedzających w siedzibie

- indywidualnie: 4 422 osób
- grupy szkolne: 237 osoby
- wydarzenia (z Nocą Muzeów): 1538 osób
- osoby korzystające z przestrzeni nowej siedziby przy ul. Dobrowolskiego 1 (imprezy komercyjne i wydarzenia własne): 3 408
- poza siedzibą: 3 319 osób

Frekwencja łączna: **74 022** osób (w tym poza siedzibą - 27 939 osób)

III. Działalność edukacyjna

Muzeum Śląskie:

- lekcje muzealne – 113 (1696 uczestników)
- warsztaty – 119 (1696 uczestników)
- oprowadzania – 24 (655 uczestników)
- zajęcia dla studentów – 6 (101 uczestników)

Centrum Scenografii Polskiej:

- lekcje teatralne – 11 (245 uczestników)
- warsztaty – 12 (300 uczestników)

Inne formy działań edukacyjnych (eventy)

- Noc Muzeów – 3 400 osób
- Industriada – 3 200 osób
- Metropolitalna Noc Teatrów - 850 osób
- Europejskie Dni Dziedzictwa - 665 osób
- „Kto żyw bieży do wieży” – 2 680 osób

Biblioteka Naukowa

Liczba odwiedzin w czytelni: 441 osób

Liczba wypożyczeń: 1 056 vol

IV. Wydawnictwa

- publikacje zwarte – 10
- druki ulotne – 80

V. Nabytki

Zbiór muzealiów powiększył się o **2 332** nabytki, w tym:

- zakupy - 528 obiektów
- dary – 1 804 obiektów

VI. Wypożyczenia

- muzealia własne wydane na zewnątrz - 1529
- przyjęto z zewnątrz – 1485

VII. Informacje o Muzeum Śląskim w mediach

- wywiady radiowe: 98
- nagrania TV: 60
- informacje w prasie: 676

Odwiedziny strony www: 260 801

I. Wystawiennictwo

Wystawy stałe:

1. Galeria malarstwa polskiego z lat 1800-1945

Galeria malarstwa obejmuje najważniejsze zjawiska i kierunki w sztuce polskiej, począwszy od klasycyzmu, realizmu, poprzez romantyzm, sztukę Młodej Polski, symbolizm, secesję, impresjonizm aż po malarstwo okresu międzywojennego.

2. Galeria malarstwa polskiego po roku 1945

Głównym założeniem ekspozycji jest przybliżenie aktualnych trendów i kierunków w sztuce oraz dzieł ukazujących najciekawszych twórców: przedstawicieli znaczących grup malarskich oraz interesujących indywidualności twórczych. Muzeum zgromadziło dzieła artystów wywodzących się ze znanych i cenionych szkół artystycznych: krakowskiej, warszawskiej, wrocławskiej oraz twórców działających na terenie Śląska.

3. Przemysł śląski w produkcji zbrojeniowej XIX i XX wieku

Ekspozycja prezentuje udział i rolę śląskiego przemysłu militarnego XIX i XX wieku w wytwarzaniu surowców, materiałów oraz gotowych egzemplarzy broni, uzbrojenia oraz oporządzenia wojskowego. Na jej potrzeby został zaadaptowany oryginalny schron przeciwlotniczy z roku 1939 znajdujący się w piwnicach Muzeum Śląskiego.

4. W drukarni Jana Eichhorna

Prezentacja regałów i kaszt z kompletem różnych krojów czcionek z I poł. XX wieku do składu ręcznego oraz maszyn z początku i II poł. XX wieku (linotyp, grafopress) oraz sprzed I wojny światowej (tygiel, zszywarka, maszyna do pełnoformatowego druku płaskiego).

Wystawy czasowe w Muzeum Śląskim:

- *Michał Cała. Metropolia*. Prezentacja projektu fotograficznego zrealizowanego w latach 2004–2012. 5.09.2013–7.01.2014
- *Archeologiczna autostrada*. Organizatorzy: Muzeum Archeologiczne w Krakowie i Krakowski Zespół do Badań Autostrad. 25.09.2013–7.01.2014
- Fotoplastykon *Dawne widoki w trójwymiarze. Zanim ruszyła budowa*. 1.10.2013–6.01.2014
- Galeria Sztuki Pogranicza. *VIVAT INSITA. Na granicy iluzji – malarstwo Reginy Jędrzejkowskiej*. 11.10.2013–31.01.2014
- *Górny Śląsk w obiektywie – śląskie kopalnie*. Wystawa fotograficzna ze zbiorów własnych MŚ. 18.10.2013–28.02.2014
- *Waldemar Świerzy. Muzeum Śląskie w hołdzie mistrzowi plakatu*. 13.12.2013–16.02.2014

Wystawy otwarte w roku 2014:

1. Fotoplastykon *Dawne widoki w trójwymiarze. Krajobrazy Europy sprzed lat*. 10.01–30.03
Wystawa 48 fotografii 3D z początku XX wieku pokazywała urokliwe zakątki Europy sprzed lat. Oryginalne zdjęcia to efekt podróży naszych przodków po Starym Kontynencie.
2. *Odkrywanie tajemnic Majów. Polskie wykopaliska w Gwatemali*. Wystawa fotograficzna autorstwa Roberta Słabońskiego. 30.01–27.04
Zdjęcia autorstwa Roberta Słabońskiego, który od lat uwiecznia swym obiektywem prace archeologów w różnych zakątkach świata, przybliżyły badania prowadzone od 2006 roku przez polski zespół pod kierownictwem dr. Jarosława Zrałki oraz mgr. Wiesława Koszkula z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Głównym celem polskiego projektu są badania starożytnego miasta kultury Majów o nazwie Nakum położonego w północno-wschodniej części Gwatemali.
3. *Wojna od frontu i od zaplecza. Ślązacy w latach 1914–1918*. 13.02–29.06
Wystawa, przygotowana w ramach międzynarodowego projektu „Traces of 1914”, prezentowała I wojnę światową „od frontu i od zaplecza”. Bohaterami ekspozycji byli Ślązacy pochodzący z różnych środowisk społecznych, deklarujący różną tożsamość narodową. Współtwórcami ekspozycji byli uczniowie III Liceum Ogólnokształcącego w Gliwicach.
4. Galeria Sztuki Pogranicza. *Jean-Louis Cerisier. Malarstwo*. 20.02–4.05
Artysta, z wykształcenia nauczyciel języka francuskiego dla cudzoziemców, poprzez swoje dzieła wprowadza odbiorcę w surrealistyczny świat własnych snów, doznań i wspomnień.
5. *Sztuka czy terapia. Wystawa prac plastycznych podopiecznych warsztatów terapii zajęciowej nagrodzonych na konkursach regionalnych i ogólnopolskich*. 18.03–17.05

Pretekstem i kluczem doboru były konkursy regionalne i ogólnopolskie, na których poszczególne rysunki, grafiki i rzeźby zyskały uznanie jury.

6. Fotoplastykon *Dawne widoki w trójwymiarze. W klimacie Wielkiej Nocy*. 1.04–4.05

Zabytki Palestyny i Syrii na 48 stereoparach z lat 30. XX wieku.

7. *Lale, misie, koniki... Towarzysze dziecięcych zabaw*. 30.04–31.08

Na wystawie pokazano najprostsze zabawki, dłubane na podwórkach czy pastwiskach, ludowe, przy wyrobieniu których pomagały chłopskie dzieci, a także przygotowywane przez rzemieślników, wreszcie fabryczne, w tym sygnowane, produkowane przez zagranicznych oraz rodzimych renomowanych wytwórców. Najstarsze pochodziły z XIX wieku, a najmłodsze z lat 80. XX wieku.

8. *Fale. Subiektywna historia polskiego street artu*. 17.05–27.07

Ekspozycja przedstawiająca historię street artu od antycypujących go działań w latach osiemdziesiątych, przez undergroundowe graffiti w latach dziewięćdziesiątych, aż do chwili obecnej: rozkwitu popkulturowego malarstwa muralowego, festiwali i obecności w głównym nurcie sztuki oraz plasującego się na przeciwnym biegunie krytycznego postwandalizmu – pokazywała złożoność, wieloaspektowość i procesualny charakter street artu w ujęciu historycznym i problemowym, porządkując zebraną dotychczas wiedzę i uzupełniając jej braki.

9. Galeria Sztuki Pogranicza. *Ludziki Lucika, czyli opowieść o człowieku*. 17.05–28.09

Prace o zróżnicowanej tematyce, przedstawiające hałdy, kominy czy inne elementy charakterystyczne dla terenów kopalni, a także portrety, pochody sztandarów, obrazy o tematyce religijnej czy historycznej, wszystkie komponowane z drobnych sylwetek ludzkich sprowadzonych do prostego znaku graficznego.

10. Fotoplastykon. *Miłość i medycyna. Antologia*. 10.05–29.06

Ekspozycja prac Patrycji Orzechowskiej powstała w ramach programu Projekt Metropolis, organizowanego wspólnie przez Fundację Imago Mundi i CSW Kronika w Bytomiu. Projekt Metropolis to międzynarodowy program badawczy używający sztuk wizualnych jako narzędzia poznawczego w celu zmierzenia się ze stereotypowym wizerunkiem Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego w momencie aktualnych przemian oraz stworzenia współczesnego portretu, nowej ikonografii regionu. Program opiera się na serii rezydencji artystycznych dla twórców sztuk wizualnych oraz na współpracy artystów z mieszkańcami regionu.

11. *Prowincja halsztacka – Śląsk*. 17–26.05 Prezentacja unikatowych zabytków kultury halsztackiej ze stanowiska Domasław na Dolnym Śląsku. Wystawa ze zbiorów IAI PAN we Wrocławiu, towarzysząca Nocy Muzeów.

12. *Oblicza świętego Wojciecha na monetach Bolesława Kędzierzawego*. Wystawa przygotowana przez Muzeum Miejskie „Sztęgarka” w Dąbrowie Górniczej. 26.06–31.08

Prezentacja „skarbu hutnika” odkrytego podczas wykopalisk w 2006 roku w Dąbrowie Górniczej-Łośniu. W skład znaleziska, prócz bryłek srebra, wchodzi głównie monety książąt piastowskich – Władysława Wygnańca i Bolesława Kędzierzawego.

13. Fotoplastykon. *Nasze Katowice*. 7.07–30.09

Wystawa pokazująca, jak wyglądało życie codzienne w Katowicach w latach 1900–1939.

14. *Śląska Rzecz 2013*. Dziewiąta edycja konkursu „Śląska Rzecz” organizowanego przez Zamek Cieszyn. 31.07–31.08

Wystawa pokazała przykłady dobrego projektowania w regionie, promowała śląskich projektantów, firmy, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe, które wiedzą, że warto stawiać na projekty innowacyjne i użyteczne.

15. *Stanisław Mazuś. Z paletą przez życie*. 7.08–28.09

Wystawa prezentująca 60 prac stanowiła ilustrację tego, co inspiruje i fascynuje Stanisława Mazusia. Jej zawartość stanowiły portrety, krajobrazy, martwe natury. Na ekspozycji pośród obrazów olejnych i akwareli pokazano także nieznanne dotąd grafiki.

16. *„A jak sie wojna zaczęła...”. Górnoszlązacy na Wielkiej Wojnie 1914–1918*. 17.09.2014–11.02.2015

Bohaterami wystawy przygotowanej z okazji setnej rocznicy wybuchu I wojny światowej są nasi dziadowie i pradziadowie, których wraz z wybuchem wojny objął masowy pobór do wojska. Ekspozycja dotyczy wydarzeń między przełomem lipca i sierpnia 1914 roku a listopadem 1918 roku, czyli zakończeniem wojny.

17. *Siła dokumentu. Stanisław Jakubowski. Fotografia*. 25.09.2014–15.01.2015

Wystawa zdjęć Stanisława Jakubowskiego, pierwszego Polaka nagrodzonego złotym medalem w prestiżowym konkursie World Press Photo w kategorii fotoreportażu, przypominająca realia życia

Polaków w 2. poł. XX wieku, ukazująca znaczenie fotoreportażu jako samodzielnego środka wypowiedzi.

18. Oczami śląskich fotografów. 2. edycja. 9.10. – 11.01.2015

Wystawa fotografii przyrodniczej powstała we współpracy ze Związkiem Polskich Fotografów Przyrody Okręgu Śląskiego. W kadrach uwieczniono rzadkie zwierzęta i rośliny występujące w naszym kraju, ale też w regionie, wśród których są przedstawiciele gatunków chronionych i zagrożonych wyginięciem. Głównym celem wystawy było ukazanie piękna i różnorodności biologicznej otaczającego nas środowiska.

19. Galeria Sztuki Pogranicza. Byt niebytu. malarstwo Władysława Wałęgi. 17.10.-8.02.2015

Wystawa w ramach cyklu „Vivat Insita”, prezentującego zjawisko outsider art czy art brut. Idea projektu jest ukazanie sylwetek artystów zepchniętych na margines życia artystycznego, w których twórczości można odnaleźć sztukę autentyczną, nieskażoną komercją, wypływającą z potrzeby serca. Obrazy Władysława Wałęgi odznaczają się onirycznym nastrojem. Artysta, używając symbolu, nazywa i dookreśla swoje lęki, a zarazem je artykułuje, dokonując samoleczenia. To sztuka będąca nie tylko sposobem wypowiedzi i ale też autoterapią.

20. Bieguny w kręgach sztuki. 23.10.-8.11. Siedziba przy ul. T. Dobrowolskiego 1

Organizator: Wydział Artystyczny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, Muzeum Śląskie w Katowicach.

Do realizacji projektu zaproszono grono artystów z Czech, Węgier, Niemiec i Polski, którzy prezentowali swoją twórczość w duetach, w ramach całości wystawy. Są to wybitne osobowości, które w swoim twórczym doświadczeniu odniosły się pośrednio lub bezpośrednio do aktualnego spektrum problematyki sztuki współczesnej, związanej z obrazowaniem graficznym.

Poza siedzibą:

- *Świąteczna jazda z Muzeum Śląskim.* Przejazdźka zabytkowym tramwajem w towarzystwie eksponatów związanych z Bożym Narodzeniem. Mobilna wystawa była dostępna w Bytomiu, Katowicach, Chorzowie, Rudzie Śląskiej i Zabrze, a także w Sosnowcu, Dąbrowie Górniczej, Będzinie i Czeladzi. 17.12.2013–6.01.2014.

- *Owoce rajskiego drzewa.* Wystawa prezentująca polską sztukę nieprofesjonalną w Finlandii – Muzeum Miejskie w Saarijarvi 4.10–26.01.2014; Kajaanin Taidemuseo do 25.05.2014.

Wystawy otwarte w roku 2014:

1. Świąteczna jazda z Muzeum Śląskim. Edycja wielkanocna. 1.04–21.04

2. Doznawanie czasu. Halina Holas- Idziakowa – fotografia. Galeria ZPAF Katowice. 2.04–05.05

3. Erwin Sówka. Sztukmistrz ze Śląska. BWA w Olsztynie. 13.06–31.08

4. Ludziki Lucika. Malarstwo Władysława Lucińskiego. Galeria Szyb Wilson w ramach Art Naif Festiwalu. Wystawa przeniesiona z Muzeum Śląskiego. 13.06–14.08

5. Świąteczna jazda z Muzeum Śląskim, 16.12.-6.01.

Na objazdowej wystawie w zabytkowym tramwaju znalazły się: monumentalna szopka z kilkudziesięcioma polichromowanymi, drewnianymi figurami autorstwa Józefa Szypuły, kolędnicy z gwiazdą i kozą - rekwizyty i części stroju ze zbiorów MŚK, archiwalne pocztówki bożonarodzeniowe oraz noworoczne i archiwalne fotografie obrzędów świątecznych.

6. Wystawy udostępnione w Zakładzie Karnym w Wojkowicach w roku 2014:

- *Górny Śląsk w ogniu*
- *Pokażemy wam inny Górny Śląsk*
- *Siedmiu wspaniałych. Laureaci nagrody Koryfeuszy Scenografii Polskiej*
- *Plakat polski w zbiorach Muzeum Śląskiego*

Wystawy czasowe w Centrum Scenografii Polskiej:

7 wymiarów scenografii. 28.11.2013–31.01.2014

Wystawy otwarte w roku 2014:

W związku z przygotowaniem do przeprowadzki do nowej siedziby od 3 lutego do 16 maja 2014 roku Centrum Scenografii Polskiej zawiesiło działalność wystawienniczą w siedzibie.

1. Jerzy Moskal... na dobry początek. 16–30.05.

Wystawa prezentująca projekty – kolaże, makiety, plakaty oraz obiekty przestrzenne Jerzego Moskala – pokazała wielobarwną panoramę życia i artystycznej osobowości twórcy. Wszystkie plansze były autorskimi kolażami artysty.

2. Formy Bohdana Ciesłaka. 14.06.–14.09.

Wystawa przybliżająca świat wyobraźni scenografa, który na potrzeby każdego ze spektakli tworzy odmienne relacje przestrzenne między aktorami a widzami, dostosowywane do inscenizacji i wpływające w sposób zasadniczy na percepcję przedstawienia.

3. *Jerzego Zitzmana folklor z baśni i ludowej tradycji*. 27.09.–23.12.

Wystawa prezentująca prace Jerzego Zitzmana – malarza, scenografa, reżysera teatralnego, twórcy filmów animowanych oraz inicjatora Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Lalkarskiej w Bielsku-Białej, współzałożyciela i wieloletniego dyrektora Teatru Lalek „Banialuka”, związanego także ze Śląskim Teatrem Lalki i Aktora „Ateneum” oraz bielskim Studium Filmów Rysunkowych.

Poza siedzibą (wystawy objazdowe):

- *Spektakl w obiektywie miasta*. Wystawa fotografii w Muzeum Śląskim. 28.11.2013–28.12.2014
- *Teatr może zaistnieć wszędzie. Teatr w przestrzeni miasta*. Wystawa w Galerii Epicentrum, Miejski Ośrodek Kultury w Jastrzębiu Zdroju. 7.02.–30.04.
- *Zawsze myślę oczami. Jerzy Moskal*. Wystawa w Galerii Epicentrum, Miejski Ośrodek Kultury w Jastrzębiu Zdroju. 7.02.–30.04.
- *Spektakl w obiektywie miasta*. Wystawa fotografii w MDK Katowice-Zawodzie do 28.04.
- *Spektakl w obiektywie miasta*. Wystawa fotografii w Miejskiej Bibliotece w Zabrze-Biskupicach. 5 10.05.
- *Spektakl w obiektywie miasta* (Schlesien hat viele Gesichter). Norymberga, Krakauer Haus. 23.09. – 29.10.
- *Cztery pory roku, lecz bez wiosny*. CSW Kronika w Bytomiu. 27.09.–8.11.
- *Kostium dla miasta*, Miejska Biblioteka Zabrze Biskupice, 6–31.10.

II. Liczba zwiedzających

W związku z przeprowadzką do nowej siedziby od 3.02. do 17.05.2014 roku Centrum Scenografii Polskiej zawiesiło działalność wystawienniczą w siedzibie.

Intensywność działań poza siedzibą jest próbą odpowiedzi na trudności związane z dostępnością wystaw w siedzibie, spowodowane przebudową centrum Katowic, co utrudnia odwiedzającym dotarcie do muzeum, parkowanie, a nawet ekspozycję samego obiektu. Prace remontowe w sąsiedztwie muzeum, trwające nieprzerwanie od ponad roku, spowodowały brak dróg dojazdowych oraz momentami brak możliwości dojścia pieszo do budynku przy al. W. Korfatego 3. Efektem tych trudności jest niższa od zakładanej frekwencja na wystawach. Znaczny i systematycznie rosnący udział w liczbie zwiedzających mają osoby odwiedzające nową siedzibę muzeum przy ul. T. Dobrowolskiego.

Muzeum Śląskie – **36 398** zwiedzających w siedzibie

- indywidualnie: 10 407 osoby
- grupy szkolne: 4 442 osoby
- wydarzenia (z Nocą Muzeów): 9 830 osoby
- osoby korzystające z przestrzeni nowej siedziby przy ul. Dobrowolskiego 1 (imprezy komercyjne i wydarzenia własne): 11 712
- poza siedzibą: 24 120 osób

Centrum Scenografii Polskiej - 9 605 zwiedzających w siedzibie

- indywidualnie: 4 422 osób
- grupy szkolne: 237 osoby
- wydarzenia (z Nocą Muzeów): 1538 osób
- osoby korzystające z przestrzeni nowej siedziby przy ul. Dobrowolskiego 1 (imprezy komercyjne i wydarzenia własne): 3 408
- poza siedzibą: 3 319 osób

Frekwencja łączna: 74 022 osób (w tym poza siedzibą - 27 939 osób)

III. Działania edukacyjne i popularyzatorskie

Działalność edukacyjna – grupy zorganizowane

Muzeum Śląskie:

- lekcje muzealne – 113 (1696 uczestników)
- warsztaty – 119 (1696 uczestników)
- oprowadzania – 24 (655 uczestników)
- zajęcia dla studentów – 6 (101 uczestników)
- *Chwyć komórkę, nakręć kulturę!* Projekt MDK Bogucice-Zawodzie prowadzony we współpracy z Muzeum Śląskim w Katowicach. Projekt realizowany w ramach Programu dotacji Fundacji Orange – w ramach projektu prowadzono lekcje muzealne i warsztaty plastyczne dla beneficjentów.

Centrum Scenografii Polskiej:

- lekcje teatralne – 11 (245 uczestników)
- warsztaty – 12 (300 uczestników)

Sesje, konferencje, seminaria zorganizowane na terenie Muzeum:

1/ 5 maja – sympozjum „Sztuka czy terapia”

W programie:

- *O potrzebie powołania Śląskiego Centrum Sztuki Osób Niepełnosprawnych* – Olga Szwemin, prezes Stowarzyszenia Pomocy Niepełnosprawnym „Skarbek” w Mysłowicach
- *Problemy integracji społecznej osób z niepełnosprawnością intelektualną. Ogólne refleksje* – dr Grzegorz Odoj, Uniwersytet Śląski, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej
- *Objawy dyskryminacji osób niepełnosprawnych* – dr Grażyna Szafraniec, Uniwersytet Śląski, Instytut Pedagogiki
- *Outsiderzy w Muzeum Śląskim. Refleksje na temat tworzenia „trudnej” kolekcji* – Sonia Wilk, kierownik Działu Plastyki Nieprofesjonalnej, Muzeum Śląskie
- *Zajęcia w Muzeum w rewalidacji młodzieży autystycznej z niepełnosprawnością intelektualną* – Beata Grochowska, kierownik Działu Oświatowego, Muzeum Śląskie
- *Projekt „Inspirowane” realizowany w pracowni arteterapii Centrum Terapeutyczno-Rehabilitacyjnego Stowarzyszenia „Ostoja” we Wrocławiu (2006–2014)* – Małgorzata Rel
- *Społeczne i kulturowe konteksty twórczości osób niepełnosprawnych intelektualnie* – Sabina Pawlik, Katedra Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Stowarzyszenie Pomocy Niepełnosprawnym „Skarbek” w Mysłowicach
- Dyskusja otwarta, podsumowanie spotkania

Partner projektu: Śląskie Centrum Sztuki Osób Niepełnosprawnych przy Stowarzyszeniu Pomocy Niepełnosprawnym „Skarbek” w Mysłowicach

2/ 22 listopada - V edycja konferencji WUD Silesia, zoorganizowana w ramach międzynarodowej inicjatywy World Usability Day (Światowego Dnia Użyteczności).

Organizatorzy: firma Future Processing, Muzeum Śląskie w Katowicach

Cel konferencji to popularyzacja wiedzy na temat projektowania użytecznych produktów i usług. Adresaci to osoby zainteresowane tematem użyteczności, w szczególności projektanci, programiści, inżynierowie, psycholodzy, socjolodzy, architekci oraz studenci. Podczas WUD Silesia 2014 wystąpiło 19 prelegentów z Polski i z zagranicy, odbyło się 6 warsztatów oraz 9 wykładów. (300 uczestników)

Programy cykliczne (odbiorcy indywidualni):

1. Mali i wielcy twórcy. Warsztaty artystyczne dla dzieci. Prowadzenie – Monika Czernik-Czublun

– 11 i 18 stycznia – *Portret rodzinny*

– 8 i 15 lutego – *Obraz utworzony przypadkiem*

– 8 i 15 marca – *Obraz naszych bohaterów*

– 12 i 26 kwietnia – *Op-art, czyli jak sprawić, aby płaska kartka stała się wypukła lub wklęsła, a naniesione na nią elementy ruszały się?*

2. Muzeum dla malucha. Sobotnie spotkania rodzinne. Prowadzenie – Beata Grochowska

– 4 stycznia – *Niebieski, czerwony, biały...*

– 1 lutego – *Bogowie z dalekich krain*

– 1 marca – *Mama, tata, siostra, brat...*

– 5 kwietnia – *Artystyczne pisanki.*

- 4 października – *Baśnie i bajeczki*
- 6 grudnia – *Ludzie z kamienia i brązu*
- 3. Wtorki z niespodzianką. Zwiedzamy muzeum.** Prowadzenie – Beata Grochowska
  - 11 marca – *Nakum – miasto Majów*
- 4. Spotkania z ikoną,** cykl wykładów z historii sztuki
  - 15 stycznia – *Ikona Narodzenia Chrystusa.* Prowadzenie – Henryka Olszewska-Jarema
  - 12 lutego – *Ikony maryjne. Historia, legendy, kult.* Prowadzenie – Katarzyna Jarmuł
  - 12 marca – *Ikona „Zstąpienia do otchłani” jako jedno z przedstawień niezgłębionej tajemnicy zmartwychwstania Chrystusa.* Prowadzenie – Henryka Olszewska-Jarema
  - 9 kwietnia – *Mandylion – wizerunek Chrystusa „nie ręką ludzką uczyniony”. Legendy, historia i... naukowe odkrycia.* Prowadzenie – Katarzyna Jarmuł
  - 14 maja – *Ikona we współczesności. Fenomen obrazów Jerzego Nowosielskiego.* Prowadzenie – Joanna Szeligowska-Farquhar
- 5. Koncerty lunchowe**
Cykl przygotowany przy udziale Akademii Muzycznej w Katowicach. Autor cyklu – prof. Marek Toporowski. Koncerty w wykonaniu studentów Instytutu Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej w Katowicach: Wiktorii Danyłec, Anny Formy, Babary Gładysz-Wszolek, Michała Gomułki, Jadwigi Huber, Sylwii Koczy-Łusiąk, Hanny Światły
  - 12 stycznia – *Strefa ciszy – muzyka na lutnię i nie tylko.* Przygotowanie – Anna Wiktorja Swoboda
  - 9 marca – *Razem z Ukrainą. Muzyka ukraińska*
  - 13 kwietnia – *Koncert muzyki barokowej*
  - 11 maja – *Koncert muzyki słowiańskiej*
  - 8 czerwca – *Opera – od baroku do współczesności*
- 6. W 4 strony... O sztuce. Życie – Śmierć – Wojna – Pokój. Cztery wykłady wokół stulecia I wojny światowej** Prowadzenie – Andrzej Holeczko-Kiehl
  - 25.09. – *Życie. Między sacrum a profanum*
  - 23.10. – *Śmierć. Nowoczesność tradycji.*
  - 27.11. – *Wojna. Sztuka a rzeczywistość.*
- 7. Przemiesz(cz)anie.** Sztuka polska po 1945 roku. Wykłady z historii sztuki. Prowadzenie: Agata Stronciwiłk
  - 25.10. *Uśpieni. Fantazje i koszmary surrealizmu*
  - 22.11. *Naznaczeni. Trauma wojenna i postpamięć w sztuce*
  - 20.12. *Sztuka i nowe media. Od video-artu do sztuki Internetu*
- 8. Muzeum z każdej strony.** Warsztaty dla dzieci w wieku 6 – 10 lat. Prowadzenie: Beata Grochowska
  - 15.11. - *W kręgu dawnych mistrzów. Spotkanie w Galerii malarstwa polskiego 1800-1945*
  - 20.12. - *Eksperymenty sztuki współczesnej. Spotkanie w Galerii malarstwa polskiego po roku 1945*
- 9. Piątka ze sztuki, czyli pięć odsłon wystaw stałych Muzeum Śląskiego.** Spotkania z wybranym dziełem sztuki, kącik zabaw plastycznych dla dzieci, oprowadzanie po wnętrzach nowej siedziby.
  - 15.11. *Prezentacja nowego nabytku - obrazu A. Dunin Borkowskiego - Galeria malarstwa polskiego do 1945, prowadzenie: K. Jarmuł*
  - 22.11. *Prezentacja obrazu Teofila Ociepki - Galeria plastyki nieprofesjonalnej, prowadzenie: S. Wilk*
  - 29.11. *Prezentacja obrazu J. Nowosielskiego - Galeria sztuki polskiej po 1945, prowadzenie: J. Szeligowska-Farquhar*
  - 6.12. *spotkanie poświęcone stałej ekspozycji sztuki sakralnej, prezentacja XV-wiecznej rzeźby św. Mikołaja, prowadzenie: H. Olszewska-Jarema*
  - 13.12. *spotkanie poświęcone stałej ekspozycji CSP, Szatnia obowiązkowa, czyli co robi płaszcz na wystawie, prowadzenie: A. Kołodziej-Adamczuk*
- 10. Filmowa rozbiegówka w CSP, czyli cykliczne warsztaty poświęcone scenografii filmowej i sztukom wizualnym**
  - 6.11. *My Favourite Things – pokaz filmu „Zakłęte rewiry” wybranego przez Ewę Braun*
  - 13.11. *ONI – profile i oblicza scenografii polskiej – spotkanie z M. Sławińskim i K. Sobańską*
  - 20.11. *Ars Electronica – pokaz filmów poświęconych sztuce i technologii elektronicznej*
  - 27.11. *Imagine – czyli zmysły a scenografia – projekcja filmu oraz spotkanie z Tomaszem Strzywińskim – prezesem Fundacji Audiodeskrypcja*

Wydarzenia towarzyszące wystawom:

Wydarzenia towarzyszące wystawie *Oczami śląskich fotografów.*

- 18.10. – warsztaty terenowe z zakresu fotografii przyrodniczej i etyki fotografowania
- 22.10. - spotkanie z autorami zdjęć do wystawy. W programie:
  1. Udźwiękowione pokazy fotografii przyrodniczej autorów z Okręgu Śląskiego Związku Polskich Fotografów Przyrody. Przygotowanie pokazów: Bogusława Jankowska, Zygmunt Urzędnik.
  2. Prelekcja Artura Jurkowskiego „Przepis na fotografię krajobrazu”.
  3. Prelekcja Tomasza Sczansnego "Skarby lasów rudzkich".
- 13.12. – warsztaty terenowe z zakresu fotografii przyrodniczej i etyki

Wydarzenia jednorazowe:

1. Warsztaty archeologiczne dla Młodzieżowego Domu Kultury w Chorzowie (liczba zajęć: 2. Prowadzenie – Jacek Soida, Agata Sady (23.01.2014; 30.01.2014)
2. Ferie zimowe w Muzeum Śląskim *Sztukogry* (20–31.01.2014; liczba zajęć: 4).
3. Ferie zimowe w CSP *Dziwne kostiumy na ferie zimowe* (20–31.01.2014; liczba zajęć: 5).
4. *Nasze cmentarze*. Wykład będący podsumowaniem raportu na temat cmentarzy żydowskich Prowadzenie: Dariusz Walerjanski – historyk, badacz dziedzictwa żydowskiego, członek Wojewódzkiej Rady Ochrony Zabytków, Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny, Rafał Cebula – prawnik, sędzia sądu rejonowego oraz Piotr Jakoweńko – artysta grafik, wiceprezes Bramy Cukermana
5. Spotkanie na wystawie *Sztuka czy terapia*. Spotkanie z arteterapeutami, autorami prac oraz kuratorem wystawy (26.03.2014)
6. IV Miejski Rajd Przygodowy. Punkt kontrolny: zwiedzanie wystawy *Wojna od frontu i od zaplecza. Ślązacy w latach 1914–1918* połączone z testem znajomości wystawy (12.04.2014)
7. Slow Art Day. Dzień Wolnej Sztuki w Muzeum Śląskim (26.04.2014)
8. Duet Stańko – Masecki w nowej siedzibie Muzeum Śląskiego, koncert w ramach cyklu „Before Tauron Festiwal Nowa Muzyka 2014” na terenie nowej siedziby Muzeum Śląskiego (8.05.2014)
9. 31 maja – Dzień Dziecka w Muzeum Śląskim (31.05.2014)
10. Finisaż wystawy *Wojna od frontu i od zaplecza. Ślązacy w latach 1914–1918* (28.06.2014) – koncert w wykonaniu Imielińskiej Orkiestry Dętej pod dyrekcją Andrzeja Króla – oprowadzanie po ekspozycji
11. Lato w Muzeum Śląskim: *Bajkowy świat lalek*. Warsztaty dla grup półkolonijnych (liczba zajęć: 12)
12. Lato w CSP: Piknik ze scenografem (liczba zajęć: 4)
13. Lato w CSP: Lato na wzgórzach CSP (liczba zajęć: 2)
14. Wykład i warsztaty wyjazdowe zorganizowane przez Krajowy Fundusz na rzecz Dzieci (Złoty Potok 4.08.2014)
15. Dyżury przewodnickie w czasie Festiwalu Tauron Nowa Muzyka (wystawy przemysłu śląskiego oraz maszyny parowej szybu „Bartosz”)
16. Finisaż wystawy prac Bohdana Cieślaka – spotkanie z artystą i reżyserem, współzałożycielem Teatru Ósmego Dnia, Lechem Raczakiem (10.09.).
17. Ogólnopolskie warsztaty architektoniczne OSSA. W nowej siedzibie Muzeum Śląskiego, partnera wydarzenia, odbyły się wykład inauguracyjny oraz zakończenie imprezy.
18. Odświeżenie tablicy upamiętniającej 190-lecie historii kopalni „Katowice”. W uroczystości wzięli udział m.in. Doradca Marszałka Województwa Śląskiego Piotr Koj, Prezydent Miasta Katowice Piotr Uszok, ostatni Dyrektor KWK „Katowice” Józef Chrostek, byli pracownicy kopalni „Katowice” i przedstawiciele Bractwa Gwarków oraz Katowickiego Holdingu Węglowego SA. Imprezie towarzyszył koncert orkiestry górniczej. (30.10.)
19. Uroczyste wręczenie medalu „Zasłużony kulturze – Gloria Artis” Stanisławowi Mazusiowi z okazji jubileuszu 60-lecia działalności twórczej. (20.11.)
20. Etap gry miejskiej "Wehikuł czasu: akcja w Kato". Punkt etapowy w Galerii Malarstwa Polskiego 1800-1945, organizator: Silesia Events.
21. Zimowy teatr kolędowania: kostium, maska, rekwizyt – zajęcia zorganizowane w Centrum Scenografii Polskiej we współpracy z Działem Etnografii (12.12.)

Wydarzenia całonocne – eventy (odbiorcy indywidualni):

1. Noc Muzeów, 17.05.2014

Teren nowego kompleksu Muzeum Śląskiego i CSP:

- Otwarcie wystawy *Jerzy Moskal... na dobry początek*
- Warsztaty street art w okolicach nadszybia szybu „Bartosz”
- *Teatr malarzy miasta* – warsztaty malowania wielkoformatowych płócien
- *Miasto* – warsztaty artystyczne dla dzieci

- *Włóczkowe konstelacje* – warsztaty inspirowane filmem *Nić* Jerzego Zitzmana
- Pokaz filmów animowanych Jerzego Zitzmana – *Pan Trąba, Generał i mucha, Nić, Pan Rzepka i jego cień, Don Juan*
- Prezentacja niemieckiej armaty przeciwlotniczej Flak 88 mm Mod. 37 oraz obrabiarki do produkcji luf kalibru 88 mm pochodzącej z huty „Zgoda” w Świętochłowicach
- Wykład o historii kopalni „Katowice” oraz pokaz filmu prezentującego pracę silnika parowego wyciągu górniczego „Bartosz”
- Prezentacja dotycząca zakładów zbrojeniowych Śląska
- Pokaz modelu silnika parowego pracującego przy zasilaniu sprężonym powietrzem
- Prezentacja filmu z budowy nowej siedziby Muzeum Śląskiego oraz wizualizacji części północnej terenu byłej kopalni „Katowice” po rewitalizacji

W trakcie Nocy w Muzeum Śląskim gościł Festiwal Big Up! Urban session, którego idea jest pokazanie artystycznej strony kultury hip-hop

Siedziba Muzeum Śląskiego, al. W. Korfa 3:

- *Górny Śląsk – transformacje*. Przegląd dawnych i współczesnych materiałów filmowych z archiwum TVP Katowice oraz *Zapisać Śląsk* – filmy Marka Stańczyka i spotkanie z autorem
- Inauguracja wystawy *Fale: Subiektywna historia polskiego strit artu*
- Marek Makaron Motyka – koncert przed wejściem do budynku muzeum
- Losowanie nagród w konkursie „Gra w muzeum”
- Dla dzieci *Zabawy podwórkowe sprzed lat*
- Tradycyjne wyliczanki, gry i zabawy oraz tańce górali Beskidu Żywieckiego w wykonaniu Dziecięcego Zespołu Regionalnego „Mali Grojcowianie” z Wieprza k. Żywca
- Warsztaty na wystawie Władysława Lucjińskiego *Ludziki Lucika, czyli opowieść o człowieku*
- Jaroszek w Muzeum Śląskim – odwiedziny skrzata muzealnego
- Zabawy uliczne – prezentacja wybranych działań streetartowych na podstawie wydawnictw dostępnych w Bibliotece Muzeum Śląskiego
- Sala Siemiradzkiego – unikatowa prezentacja obrazów Henryka Siemiradzkiego pozyskanych z Muzeów Narodowych z Warszawy oraz z Krakowa
- Jura nocą – prezentacja wybranych plakatów autorstwa prof. Tomasza Jury, charakteryzujących się dużą dawką humoru, dowcipu, ciekawych skojarzeń
- Wystawa *Prowincja halsztacka – Śląsk* – ekspozycja unikatowego wyposażenia grobu komorowego z VIII–V wieku p.n.e., odkrytego we wsi Domasław w woj. dolnośląskim
- Psychoobrazy *Na Co – Komu – sztuka??* Akcja malarska Otwarta i bardzo InterAktywna
- Zwiedzanie Pracowni Konserwacji Muzeum Śląskiego
- Podróż w trzeci wymiar – nowoczesne metody digitalizacji – pokaz pracy skanera 3D
- Nowi mieszkańcy – prezentacja najcenniejszych nabytków Działu Sztuki z 2013 oraz 2014 roku
- Kiermasz wydawnictw muzeum

2. **Industriada** 2014. Święto Szlaku Zabytków Techniki

14.06.2014, godz. 14.00–23.00; nowa siedziba – obiekty po dawnej KWK „Katowice”

- *Pokazy szalonych fizyków*. Interaktywne pokazy efektów związanych z gazami, suchym lodem, prądem itp.
- Warsztaty mechaniczne – udostępnienie do zwiedzania wystawy Pracowni Historii Przemysłu – prelekcja z prezentacją – armata FLAK 8,8 cm, model 37, prowadzenie Piotr Sworzeń
- Maszynownia szybu „Bartosz” (z maszyną parową) – udostępnienie do zwiedzania
- Akcja plastyczna dla dzieci „Przemysł w kolorze pomarańczowym”
- Sprzedaż wydawnictw
- Wideoprojekcje przygotowane przez CSP w maszynowni szybu „Warszawa”
- Otwarcie wystawy *Projekty Bohdana Cieślaka* w CSP
- Plenerowy spektakl teatralny *Hommage to gruba*. Wyk. Teatr Bezdomny i gościnnie Orkiestra Dęta KWK Katowice
- Projekcja 3D: Magda Bartkiewicz-Podgórska *U Szturma na altanie kaj zawsze wisi pranie*

3. **Metropolitalna Noc Teatrów** w Centrum Scenografii Polskiej (27.09.2014)

- Wystawa *Jerzego Zitzmana folklor z baśni i ludowej tradycji*
- Projekcje filmów animowanych Jerzego Zitzmana (*Bulandra i diabeł, Don Juan, Noworoczna noc, Ikar, Romeo i Julia*)
- Pokaz rejestracji spektaklu *Hommage to grubą* w wykonaniu Teatru Bezpańskiego
- Zwiedzanie nowej siedziby CSP oraz Muzeum Śląskiego

– *Hommage to gruba 2*. Kolejna odsłona intermedialnego projektu inspirowanego historią i *genius loci* dawnej KWK „Katowice” w wykonaniu Teatru Żelaznego

– *Największa kradzież stulecia! Poznaj złodzieja, który okradł wszystkie teatry świata i nigdy nie poniósł kary!* – warsztaty dla dzieci odsłaniające związki teatru z filmem. Prowadzenie – Łukasz Tura

4. XXII Europejskie Dni Dziedzictwa w Polsce. Dziedzictwo – źródło tożsamości

13 września

– Wykład plenerowy dr. Przemysława Piwowarczyka *Rawa – rzeka w służbie miasta*

– Gra terenowa dla rodzin

– Pokaz tradycyjnego kowalstwa artystycznego w wykonaniu Leszka Hejny

– Kiermasz wydawnictw

– Orowadzanie po terenie dawnej kopalni „Katowice” z przewodnikiem

– Warsztaty dla dzieci, spotkanie z bajkami i straszakami ze śląskich baśni. Prowadzenie – Grzegorz Chudy

14 września

– „Fotografujemy pod okiem mistrza”. Plener fotograficzny dla całej rodziny. Prowadzenie warsztatów fotograficznych – Zbigniew Podsiadło – członek Związku Polskich Artystów Fotografików

5. Kto żyw bieży do wieży. Cykl sobotnich spotkań plenerowych (wykłady, warsztaty, oprowadzania) dla dorosłych i dzieci w Muzeum Śląskim przy ul. T. Dobrowolskiego 1, inaugurujący wjazdy na punkt widokowy wieży szybu „Warszawa”.

- 20 września - *Wieża Babel, czyli o tym, jak wieża stała się powodem językowego pomieszania z poplątaniem i co z tego wynika.*
- 4 października - *Dwie wieże, czyli wieże z bajek, mitów i fantastyki*
- 11 października - *Wieża w krajobrazie, czyli spojrzenie na to, co nas otacza*
- 18 października - *Dźwięki wieży, czyli co na wieży gra*
- 25 października - *Wieża pomniki, wieże symbole, czyli pomnik wielki jak wieża*

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych:

- Zajęcia dla młodzieży autystycznej w ramach stałej współpracy z Zespołem Szkół Specjalnych nr 8 w Katowicach – przeprowadzone 6 warsztatów;
- Zajęcia dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim i umiarkowanym w ramach współpracy ze szkołami specjalnymi – przeprowadzone 2 warsztaty;
- Orowadzanie podopiecznych Warsztatów Zajęciowych Unikat;
- Wizyta podopiecznych Warsztatów Zajęciowych Feniks;
- Ścieżka zwiedzania dla osób niewidomych „Sztuka przez dotyk” – odwiedziny 3 grup zorganizowanych;
- Spotkanie na wystawie *Sztuka czy terapia*. Spotkanie z arteterapeutami, autorami prac oraz kuratorem wystawy;
- „Sztuka czy terapia”. Sympozjum poświęcone problematyce dyskryminacji twórców z niepełnosprawnością intelektualną w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych.
- *Imagine – czyli zmysły a scenografia* – projekcja filmu oraz spotkanie z Tomaszem Strzymińskim – prezesem Fundacji Audiodeskrypcja. Spotkanie poświęcone udostępnianiu sztuk wizualnych osobom z dysfunkcjami wzroku.

IV. Działalność wydawnicza

Publikacje książkowe:10. Łączny nakład 3 450 egz.

1. *Muzyczny lunch box*. Płyta CD z dołączoną książeczką (tekst książeczki w języku polskim, streszczenie w języku angielskim). Pomysłodawca koncertów oraz autor tekstów: Marek Toporowski. Nakład: 500 egz.

2. Andrzej Jarczewski: *Szychtownica czyli szlachetnego trudu górniczego niewiarygodnie szczere opisanie*. Nakład: 300 egz.

3. *Szczerze. Linoryty Jana Nowaka*. Oprac. Sonia Wilk. Nakład: 500 egz.

4. *Siła dokumentu*. Stanisław Jakubowski. *Fotografia*. Oprac. Danuta Kowalik-Dura. Nakład: 200 egz.

5. *Ubieranki-cacanki. Przepis na kostium*. Oprac. A. Bartnicka. Nakład: 300 egz.

6. *Modernizmy. Architektura nowoczesności w II Rzeczypospolitej. Tom 2. Katowice i województwo śląskie*. Praca zbiorowa. Nakład: 400 egz.
7. *Teatralium. Malarstwo, literatura, teatr*. Red. D. Stanosz . Nakład: 300 egz.
8. S. Łęczycki: *Äneolithikum und Frühbronzezeit im Raum der Oberen Oder. Eneolit i wczesny okres epoki brązu w dorzeczu górnej Odry*. Nakład: 300 egz.
9. J.Q. Adams: *Listy o Śląsku*. Nakład: 500 egz.
10. *VIVAT INSITA. Władysław Wałęga*. Katalog wystawy. Oprac. S. Wilk. Nakład: 150 egz.

Foldery i ulotki:

liczba tytułów: 45

łączy nakład: 52 000 egz.

Zaproszenia:

liczba tytułów: 5

łączy nakład: 1250 egz.

Plakaty:

liczba tytułów: 15

łączy nakład: 1 522 egz.

V. ZBIÓR MUZEALIÓW

ZBIOR MUZEALIOU:

W 2014 roku zbiór muzealiów własnych Muzeum Śląskiego powiększył się o **2 313** obiektów, w tym: **528** zakupów na kwotę **452 603 zł** i **2 313** darów o wartości łącznej **295 515 zł**. Ponadto przyjęto do Muzeum 1 081 depozytów do zbiorów Działu Archeologii. Ponadto przyjęto do Muzeum 1 148 depozytów, w tym 1 081 do Działu Archeologii.

- 527 obiektów zakupiono ze środków własnych Muzeum.
- 1 obraz - Alfons Dunin Borkowski „Kozak w stepie” zakupiono z dofinansowania Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu „Kolekcje – priorytet: Kolekcje Muzealne” .

Ogółem liczba muzealiów na 31.XII.2013 wynosi ok. **118 260** obiektów, w tym w Centrum Scenografii Polskiej Oddziale Muzeum **10 786**.

LICZBA WPISÓW DO INWENTARZA

W 2014 roku dokonano **1 485** wpisów do inwentarza muzealiów, w tym 1418 wpisów Muzeum Śląskiego i 67 Centrum Scenografii Polskiej.

LICZBA KART EWIDENCYJNYCH

Liczba kart ewidencyjnych ogółem wynosi **72 269**. W roku 2014 w Muzeum Śląskim założono 5 215 kart, w CSP – 498 kart, ogółem **5 713** kart, w tym z dokumentacją wizualną **3 219**.

RUCH MUZEALIÓW

- wypożyczenia do muzeum – 1485 obiektów na cele ekspozycyjne
- wypożyczenia z muzeum – 1529 (530 eksponatów wydano na zewnątrz do celów ekspozycyjnych, 999. do konserwacji)

VI. INWENTARZ ELEKTRONICZNY I DIGITALIZACJA ZBIORÓW

Nazwa użytkowanej internetowej bazy inwentarzowej: MUSNET

Muzeum Śląskie:

Liczba wprowadzonych rekordów 50426 (w tym z dokumentacją wizualną 27082).

Liczba rekordów ogółem 50426 (w tym z dokumentacją wizualną 27082).

Centrum Scenografii Polskiej:

Liczba wprowadzonych rekordów 6037 (w tym z dokumentacją wizualną 6037).

Liczba rekordów ogółem 6037 (w tym z dokumentacją wizualną 6037).

Liczba pozycji wpisanych do elektronicznego katalogu MUSNET w 2013 roku: **6 826**

W bazie komputerowej LIBRA2000 jest wpisanych ogółem **29 468 rekordów**, co stanowi ok. 55% księgozbioru Biblioteki Muzeum Śląskiego.

W Muzeum Śląskim w Katowicach w czerwcu został powołany zespół ds. konsultacji i dostosowania do warunków polskich standardu SPECTRUM 4.0. SPECTRUM to opublikowany przez Collection Trust w 1994 roku i stale uaktualniany standard określający podstawowe normy dla polityki dokumentacyjnej i procesów zarządzania zbiorami muzealnymi. Jest uznawany za wiodący standard do zarządzania zbiorami, korzysta z niego około 20 000 instytucji muzealnych na całym świecie. W 2014 roku Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów rozpoczął pracę nad polską wersją standardu, współpracując w tym zakresie z 32 muzeami polskimi, w tym Muzeum Śląskim.

Digitalizacja zbiorów

Liczba obiektów zdigitalizowanych w Pracowni Digitalizacji w roku 2014:

Dział	liczba zdigitalizowanych obiektów
Dział Dokumentacji Mechanicznej	1938
Prac. Dziedzictwa Industrialnego	32
Dział Etnografii	641
Dział Historii	160
Dział Plastyki Nieprofesjonalnej	52
Dział Sztuki	640
Dział Archeologii	2
Centrum Scenografii Polskiej	360
Digitalizacja zbiorów w 2014	3833

VII. BIBLIOTEKA:

Liczba odwiedzin w czytelnicy: 441 osób

Liczba wypożyczeń: 1 056 vol.

Liczba pozycji wpisanych do elektronicznego katalogu LIBRA 2000: 5453 (ogółem wpisów -29 468)

Nabytki: zakupy – 260 vol.; dary – 267 vol.; wymiana - 1016 vol.; przekazy – 17 vol.

Liczba zbiorów bibliotecznych ogółem wynosi ponad 41 500 vol.

W grudniu 2014 zbiory Biblioteki Muzeum Śląskiego po uprzedniej inwentaryzacji zostały przeniesione do pomieszczeń bibliotecznych w siedzibie przy ul. Dobrowolskiego 1.

Digitalizacja zbiorów bibliotecznych:

Biblioteka Muzeum Śląskiego jest członkiem Śląskiej Biblioteki Cyfrowej, udostępnia publikacje w Kolekcji Zbiorów Dawnych. Liczba publikacji w kolekcji: 47.

VIII. PRACE KONSERWATORSKIE

- konserwacje pełne – 7
- konserwacje częściowe – 95
- konserwacje zabezpieczające – 84
- odkażanie w komorze fumigacyjnej Biblioteki Śląskiej - 982 obiekty ze zbiorów CSP i Działu Etnografii

IX. PRACE NAUKOWO - BADAWCZE

Publikacje pracowników wydane poza miejscem pracy:

1. Małgorzata Kurgan-Przybylska: *Neolit* [w:] *Archeologia. Górny Śląsk*, red. E. Tomczak, Centrum Dziedzictwa Kulturowego Górnego Śląska, Katowice, s. 47-77.

2. Małgorzata Kurgan-Przybylska: rozdział: ZRD2. Charakterystyka kulturowo-chronologiczna osadnictwa, [w:] *Badania archeologiczne na terenie „Zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny, na rzece Odrze, województwo Śląskie (polder)*, t. 1, praca zbiorowa pod red. P. Bobrowski, e-book: http://www.iaepan.edu.pl/a/images/aktual/badania_arch/tom1.pdf

3. Beata Banach, Małgorzata Kurgan-Przybylska: rozdział: ZRD2. Katalog obiektów, [w:] *Badania archeologiczne na terenie „Zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny, na rzece Odrze, województwo Śląskie (polder), t. 1, praca zbiorowa pod red. P. Bobrowski, e-book: http://www.iaepan.edu.pl/a/images/aktual/badania_arch/tom1.pdf*
4. Małgorzata Kurgan-Przybylska: rozdział: ZRD3. Charakterystyka osadnictwa, [w:] *Badania archeologiczne na terenie „Zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny, na rzece Odrze, województwo Śląskie (polder), t. 1, praca zbiorowa pod red. P. Bobrowski, e-book: http://www.iaepan.edu.pl/a/images/aktual/badania_arch/tom1.pdf*
5. Małgorzata Kurgan-Przybylska: rozdziały Neolityczna ceramika naczyniowa. Wstęp; Cykl lendzielsko-polgarski (CL-P) faza starsza; Cykl lendzielsko-polgarski (CL-P), faza młodsza. Grupa ocieka; Kultura pucharów lejkowatych (KPL), faza starsza; Kultura pucharów lejkowatych (KPL) faza młodsza; Kultura pucharów lejkowatych (KPL). Ceramika naczyniowa; Kultura Amfor Kulistych (AKA); Ceramika neolityczna nieokreślona kulturowo, [w:] *Badania archeologiczne na terenie „Zbiornika przeciwpowodziowego na rzece Odrze, województwo Śląskie, t. 2. Racibórz stanowisko 150 (ZRD 4), praca zbiorowa pod redakcją P. Bobrowski, 2014, e-book: http://www.iaepan.edu.pl/a/images/aktual/badania_arch/tom2.pdf*
6. Iwona Sobkowiak-Tabaka, Marek Anioła, Przemysław Bobrowski, Małgorzata Kurgan-Przybylska: rozdział *Plastyka figuralna*, [w:] *Badania archeologiczne na terenie „Zbiornika przeciwpowodziowego na rzece Odrze, województwo Śląskie, t. II. Racibórz stanowisko 150 (ZRD 4), praca zbiorowa pod redakcją P. Bobrowski, 2014, e-book:*
7. Agata Sady: *Badania archeobotaniczne*, [w:] *Obozowiska. Osady. Wsie. Wrocław-Widawa 17*, red. M. Masojć, Uniwersytet Wrocławski, Instytut Archeologii, Wrocław, s. 395-417.
8. Agata Sady: 2014, *Wyniki analizy odcisków roślinnych zachowanych na polepie*, [w:] *Obozowiska. Osady. Wsie. Wrocław-Widawa 17*, red. M. Masojć, Uniwersytet Wrocławski, Instytut Archeologii, Wrocław, s. 419-424.
9. Agata Sady: rozdziały ZRD 2. *Analiza domieszki organicznej na fragmentach ceramiki z okresu kultury ceramiki wstęgowej rytej*; ZRD 2. *Analiza archeobotaniczna odcisków roślinnych na fragmentach polepy* [w:] *Badania archeologiczne na terenie Zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny, na rzece Odrze, województwo Śląskie (polder), t. 1, praca zbiorowa pod red. P. Bobrowski, e-book: http://www.iaepan.edu.pl/a/images/aktual/badania_arch/tom1.pdf http://www.iaepan.edu.pl/a/images/aktual/badania_arch/tom2.pdf*
10. Furmanek M., Krupski M., Ehlert M., Grześkowiak M., Hałuszko A., Mackiewicz M., Sady A.: *Dobkowice Revisited. Interdisciplinary Research on an Enclosure of the Jordanów Culture*; *Anthropologie LI/3*; pp. 375-396.
11. Agata Sady [w:] T.J. Chmielewski, M. Furmanek, R. Patay, A. Sady: *Năgara (Stipa sp.) În neolithic și eneolithic european centrale. Studiu pentru o dezbatere asupra fenomenului (Feather grass (Stipa sp.) in the Neolithic and Eneolithic of Central Europe. A contribution to the debate on the phenomenon.)* In: *Arheovest*, Nr. II: In Honorem Gheorge Lazarovici, Interdisciplinaritate în Arheologie, Timișoara, 6 decembrie 2014, Vol. I, JATEPress Kiadó, Szeged.
12. Renata Abłamowicz: *Badania archeozoologiczne szczątków kostrych*, [w:] *Obozowiska. Osady. Wsie. Wrocław-Widawa 17*, red. Mirosław Masojć, Uniwersytet Wrocławski Instytut Archeologii, Wrocław 2014:367-394.
13. Renata Abłamowicz: *Słowo wstępne* [w:] *Nasi mniejsi bracia czy środek przetrwania? Znaczenie zwierząt w dziejach ludzkości*, Kraków 2014.
14. Renata Abłamowicz: *Analiza szczątków zwierzęcych*, w: „*Koszyce, stanowisko 3. Przemoc i rytuał u schyłku neolitu*”, red. Marcin M. Przybyła, Anita Szczepanek, Piotr Włodarczyk, Kraków-Pękowice 2013: 135-144.
15. Krystyna Pieronkiewicz: *Ludzie i miejsca. Zatrzymani w kadrze*, w: *Rodzina – ojczyste strony – Wielka Wojna. Fotografie Antona Kubika z frontu wschodniego i z Górnego Śląska (1910 – 1925)*. (Vorbereitung und Übergabe eines Artikels für die Publikation: Familie – Heimat – Großer Krieg. Die Fotografien), przygot. Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej i Muzeum w Tarnowskich Górach.

Zakresy badań:

Dział Plastyki Nieprofesjonalnej (Sonia Wilk)

- Opracowywanie twórczości Jana Nowaka w okresie od roku 1960 do 2013
- Współpraca w ramach European Outsider Art. Associations

- Badania nad recepcją sztuki psychopatologicznej

Dział Etnografii (zespół)

- Projekt badawczy „Hobby Górnolązaków, historia i tradycja *śląskich ptoków*”. Próba przeanalizowania fenomenu zrzeszeń oraz stowarzyszeń skupiających hobbystów
- Projekt badawczy „Pamiętki rodzinne dokumentami życia rodzinnego i społecznego”. Zebranie, poznanie i analiza kilkuset różnych pamiątek związanych z najważniejszymi momentami przejścia – narodziny, chrzest, roczek, komunie święta, ślub, rocznice ślubu, śmierć
- Projekt badawczy „Zwyczajne pogrzebowe na Górnym Śląsku” – wywiady, poszukiwanie archiwalnej fotografii tematu
- Projekt badawczy „Cykl roku obrzędowego w obrazkach dewocyjnych różnych technik”. Prace badawcze obejmują kolekcje kilkuset obrazków w różnych technikach – druki czarno-białe, barwne, litografie, staloryty
- Projekt badawczy „Cykle życia rodzinnego – narodziny, chrzest, komunie/konfirmacja, ślub, rocznice ślubu, śmierć”
- Etnograficzne badania terenowe nad obrzędowością doroczną i rodzinną: Zagłębie Dąbrowskie (Koziegłówek, Wojkowice Kościelne)
- Jednodniowe badania terenowe i zapisy czasu „Tradycyjne zabawy dziecięce i zabawki dłubane przez dzieci” – wywiad i nagranie z Józefem Chmielnikiem z Czechowic-Dziedzic
- Jednodniowe badania terenowe i zapisy czasu „Wielkanocne Procesy Konne w Ostropie k. Gliwic”
- Jednodniowe badania terenowe i zapisy czasu „Wielkanocne święcenie pokarmów – kościół Matki Boskiej Kochawiańskiej w Gliwicach
- Jednodniowe badania terenowe i zapisy czasu „Brenna – obrzędowość zielonoświątkowa oraz świętojańska”
- Jednodniowe badania terenowe i zapisy czasu „Wojkowice Kościelne, Koziegłowy – obrzędowość doroczna, pełny cykl od Andrzejków do Dnia Zaduszkiego, obrzędowość rodzinna (narodziny – chrzest, ślub – wesele, śmierć – pogrzeb, inne, nowe zwyczaje rodzinne)”
- Rejestracja fotograficzna zwyczaju pieszego pielgrzymowania z Żarek do Sanktuarium Matki Boskiej Częstochowskiej z okazji święta 26 sierpnia
- Jednodniowe penetracje terenowe – Pewel Wielka. Pracownia Mariana Łoboza, zabawkarza z tradycyjnego żywieckiego ośrodka zabawkarskiego. Rejestracja działalności twórczej, asortymentu struganych zabawek i źródeł zbytu
- Jednodniowe penetracje terenowe – Zwardoń. Pracownia Tadeusza Burego, wytwórcy tradycyjnych masek obrzędowych. Rejestracja działalności twórczej, sposobu przygotowywania masek, źródeł inspiracji, rodzaju stosowanych tworzyw

Dział Archeologii

PROJEKTY ZAKOŃCZONE

Agata Sady:

- Analiza archeobotaniczna szczątków roślinnych ze stanowiska Otice-Rybníčky (Czechy). Sporządzono sprawozdanie z badań oraz przygotowano próby do datowania
- Analiza materiałów w wypełniska naczynia z okresu halsztackiego. Stanowisko Rolantowice, gm. Kobierzyce, woj. dolnośląskie, stanowisko 2/50; sporządzono sprawozdanie z badań
- Analiza archeobotaniczna materiałów roślinnych ze stanowiska 3 w Grzybianach, gm. Kunice, woj. dolnośląskie (materiały pozyskane w trakcie badań wykopaliskowych prowadzonych w latach 1959–1962, 1970–1973, 1977–1980, 2010), łącznie 177 prób. Sporządzono sprawozdania z badań
- Udział w badaniach wykopaliskowych na stanowiskach: Samborowice, stanowisko 13, gm. Pietrowice Wielkie, Dzielnica, stanowisko 17, gm. Cisek – pozyskanie materiałów do analiz archeobotanicznych – sezon 2014
- Sprawozdanie z badań szczątków botanicznych pozyskanych z krypty w Pszczynie
- Analiza archeobotaniczna materiałów ze stanowiska nr 17 w Dzielnicy (sezon 2013). Zakończenie i sprawozdanie z badań.

Małgorzata Kurgan-Przybylska:

- Analiza ceramiki ze stanowiska 126 w Raciborzu (KCWR, KPL, neolit – kultura nieokreślona) – raport wstępny
- Analiza ceramiki ze stanowiska 423 w Raciborzu (KCWR, CLP, KPL, neolit – kultura nieokreślona, wczesny brąz, kultura łużycka) – raport wstępny

- Analiza ceramiki neolitycznej i wczesnobrązowej ze stanowiska 150 w Raciborzu (CLP, KPL, KAK, neolit – kultura nieokreślona, wczesny brąz) – raport wstępny
dr Maria Renata Ablamowicz:
  - Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków kostnych ze stanowiska 8 w Krakowie-Dębnikach, opracowanie końcowe *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Kraków-Dębniaki, stanowisko 8, województwo małopolskie, pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2013 roku*
  - Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków zwierzęcych z miejscowości Lębork-Rynek, woj. pomorskie, pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2013 roku, opracowanie końcowe *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Lębork-Rynek, województwo pomorskie*
  - Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków zwierzęcych z miejscowości Lębork, kwartał zabudowy III etap, pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2013 roku, opracowanie końcowe *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Lębork, woj. pomorskie, kwartał zabudowy III etap*
  - Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków zwierzęcych ze stanowiska 1 w miejscowości Michałowice-Wieś pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2013 roku, opracowanie końcowe *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Michałowice-Wieś, województwo mazowieckie*
  - Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków zwierzęcych ze stanowiska 5 w miejscowości Puchały pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2013 roku, opracowanie końcowe *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Puchały stanowisko 5, woj. mazowieckie*
  - Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków zwierzęcych ze stanowiska 2 w Jakuszowicach pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2012 roku przez ośrodek krakowski, opracowanie końcowe *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Jakuszowice, st. 2, woj. świętokrzyskie*
  - Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków zwierzęcych ze stanowiska 3 w miejscowości Motycz pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2013 roku, opracowanie końcowe *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Motycz, woj. lubelskie*
  - Opracowanie końcowe *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z badań w obrębie Starego Miasta w Gliwicach, woj. śląskie, prowadzonych w 2011 roku.*
  - Opracowanie końcowe *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Płoszowice Kolonia, st. 6, woj. lubelskie, pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2013 roku*
  - Opracowanie końcowe *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Kornice, st. 33, woj. śląskie, pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2013 roku*
  - Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków zwierzęcych ze stanowiska 6 w Płoszowicach Kolonii pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2013 roku, opracowanie końcowe *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Płoszowice Kolonia, st. 6, woj. lubelskie*
  - Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków zwierzęcych ze stanowiska 33 w miejscowości Kornice pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2013 roku, opracowanie końcowe *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Kornice, st. 33, woj. śląskie*
  - Na podstawie autorskiej bazy danych przygotowanie i opracowanie materiałów na temat analizy zwierzęcych szczątków zwierzęcych występujących w kulturze przeworskiej na terenie Polski.
- Jacek Soida:
- Badania wykopaliskowe (sezon 2014) na stan. 13 w Samborowicach – we współpracy z Przemysławem Dulębą z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego – w ramach projektu „Celt”
  - Badania powierzchniowe na stanowisku nr 17 w Samborowicach pow. Raciborski
- PROJEKTY W REALIZACJI
- Agata Sady – kontynuacja: analizy botaniczne materiałów roślinnych ze stanowisk:
– Dzielnica, gm. Cisek, st. 17

- Pietrowice Wielkie, gm. loco, st. 8, 11 i 13
- Pszczyzna, gm. loco
- Pietrowice Wielkie gm loco, st. 8 (badania z roku 1964)
- neolityczne stanowisko w Owsiszczech, pow. Racibórz, woj. śląskie
- porównawczy zielnik karpologiczny – preparatyka: suszenie, oczyszczanie, oznaczanie
- stanowisko neolityczne w Pietrowicach Wielkich (materiały z badań w roku 1964).
- stanowisko nr 13 w Samborowicach, gm. Pietrowice Wielkie

dr Maria Renata Abłamowicz:

- Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków zwierzęcych z miejscowości Domasław, rozpoczęto prace nad opracowaniem końcowym *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Domasław, woj. dolnośląskie, pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w latach 2006–2008*
- Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków zwierzęcych z Gliwic, Stare Miasto, rozpoczęto prace nad opracowaniem końcowym *Analiza archeozoologiczna zwierzęcych szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Gliwice, Stare Miasto, woj. śląskie pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2011 r.*
- Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków zwierzęcych z wykopalisk w miejscowości Samborowice, st. 13, woj. śląskie, pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2014 roku (badania Działu Archeologii MŚK)
- Analiza gatunkowa i anatomiczna szczątków zwierzęcych z wykopalisk w miejscowości Pietrowice Wielkie, stanowisko 13, woj. śląskie, pozyskanych w trakcie prac archeologicznych w 2012 roku
- Przygotowanie i opracowanie na podstawie autorskiej bazy danych materiałów na temat analizy zwierzęcych szczątków zwierzęcych występujących w kulturze przeworskiej na terenie Polski
- Prace nad oznaczeniem gatunkowym i anatomicznym zwierzęcych szczątków kostnych z:
  - Płouszowic, st. 6, woj. lubelskie z badań prowadzonych w 2013 roku.
  - Samborowic, st. 13, woj. śląskie z badań prowadzonych w 2014 r. przez Jacka Soidę działającego z ramienia Działu Archeologii MŚK.
  - Pietrowic Wielkich, st. 13, woj. śląskie z badań wykopaliskowych prowadzonych w 2012 r.

Jacek Soida:

Projekt „Celt” – opracowywanie materiału zabytkowego z badań wykopaliskowych przeprowadzonych na stanowisku 13 w Samborowicach w 2013 roku

Dział Dokumentacji Mechanicznej

- Opracowanie spuścizny Stanisława Jakubowskiego i Jerzego Hławskiego
- Prace badawcze nad archiwum autorskim Małgorzaty Apathy i Rozalii Jury
- Współpraca z Instytutem Fotografii Twórczej w Opawie w badaniach nad rozwojem fotografii socjologicznej
- Analiza i dokumentowanie dorobku śląskiego środowiska fotograficznego oraz prowadzenie prac badawczych nad historią śląskich atelier fotograficznych

Dział Historii (zespół)

- Prace nad tekstami i redakcja naukowa wydawnictwa *Górny Śląsk a I wojna światowa*
- Prace nad opracowaniem wydania *Listów z Wehrmachtu* Jerzego Ruseckiego w wersji PDF

Pracownia Historii Przemysłu:

- Badania dotyczące Linii B-1 i B-2 Stellung – systemu niemieckich fortyfikacji polowych postawionych w latach 1944–1945 od południa aż do północy kraju, badania dotyczą obrębu woj. śląskiego. Obejmują badania terenowe, literaturę, źródła oraz mapy
- Badania dotyczące Armaty Flak 8,8 cm, literatura, źródła

Centrum Scenografii Polskiej(zespół)

- Prace nad projektem badawczym z zakresu teatru lalek Jerzego Zitzmana. Badania z zakresu teatru lalek: 26 Międzynarodowy Festiwal Sztuki Lalkarskiej w Bielsku-Białej (spektakle z Niemiec, Portugalii, Indonezji, Czech, Izraela)
- Wstępne opracowanie projektu badawczego „Jerzy Gurawski – architekt przestrzeni”
- Prace nad projektem badawczym dot. projektów kostiumów Zofii de Ines znajdujących się w zbiorach CSP – „Scena lustro mody – inspiracje twórcze i praca nad kostiumem Zofii de Ines”

- Rejestracja 6 wywiadów z emerytowanymi górnikiem KWK „Katowice” w ramach projektu „Hommage to gruba” – nawiązanie współpracy ze SITG, stowarzyszeniem Gwarek oraz orkiestrą dętą KWK „Katowice”.
- Opracowanie zbioru pochodzącego z archiwum Teatru Śląskiego; badanie historii sceny śląskiej pod kątem pracujących tu najwybitniejszych scenografów od lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku; projekt powinien zakończyć się wystawą i pozyskaniem najcenniejszych obiektów do zbiorów CSP
- Projekt badawczy „Zapisy czasu”: wywiady z Joanną Braun i Aleksandrem Maksymiakiem
- Interdyscyplinarny projekt "Kształt Rzeczy" Rafała Urbackiego na terenie Bogucic

X. WSPÓŁPRACA Z PLACÓWKAMI ZAGRANICZNYMI I PROJEKTY MIĘDZYNARODOWE

1. Międzynarodowy projekt „Traces of 1914”, koordynowany przez Muzeum w Oberhausen, którego celem jest upamiętnienie setnej rocznicy wybuchu I wojny światowej. W projekcie brały udział muzea i szkoły z Polski, Niemiec, Francji i Belgii.
2. Dział Plastyki Nieprofesjonalnej
  - Współpraca z Muzeum w Laval – podjęcie rozmów na temat wymiany wystawienniczej,
  - Stała współpraca European Outsider Art Associations,
  - Udział czynny w konferencji „Świat podziemny. Nowe perspektywy” w Muzeum Przemysłu w Dortmundzie – referat „Muzy i partnerki. Kobiety w twórczości malujących górników”,
  - Udział w zgromadzeniu plenarnym European Outsider Art Associations, udział w konferencji „Kuratorstwo w outsider art (Paryż – Muzeum Sztuki Naiwnej).
3. Dział Sztuki

Rozpoczęcie projektu „Promesa Rosja 2015” – przygotowanie wniosku/zgłoszenia do MKiDN dotyczącego projektu wystawy *Film... literatura... muzyka... sztuka... Kultura rosyjska w polskim plakacie artystycznym*
4. Centrum Scenografii Polskiej
  - udział w europejskim projekcie SharedSpace
  - stała współpraca z Norweską Akademią Teatralną i Akademią Sztuk Pięknych w Pradze
  - stała korespondencja z artystami Richardem Downingiem (Walia), Peterem Greenawayem (Wielka Brytania), Francesco Fassone (Włochy), Draganem Stoicevskim (Czechy), Patrickiem Woodroffem (Wielka Brytania) dotycząca udziału w projektach
5. Udział delegacji Muzeum Śląskiego w Katowicach w jubileuszu 200-lecia Muzeum Ziemi Śląskiej w Opawie, instytucji partnerskiej.
6. Udział czynny w międzynarodowej konferencji *Fotografie v zrcadle společenských věd*, Instytut Twórczej Fotografii, Uniwersytet Śląski w Opawie, wykład *Tworzenie muzealnych kolekcji fotografii*.
7. Udział dyrektor Alicji Knast w konferencji organizowanej przez Museums Association w Cardiff.
8. Goście z zagranicy:
  - Spotkanie z ambasadorem Gwatemali w Niemczech Carlosem Jimenezem Liconem;
  - Wizyta w Muzeum Śląskim dyrektora Muzeum w Oberhausen Waltera Hausera;
  - Spotkanie dyrektora Dominika Abłamowicza z radcą handlowym, przedstawicielem Ambasady Austrii dr. Ernestem Koppem połączone ze zwiedzaniem nowej siedziby muzeum ;
  - Spotkanie z delegacją z Niemiec. Wizyta zorganizowana przez Urząd Marszałkowski Wydział Planowania Strategicznego i Przestrzennego w związku z organizowanymi warsztatami pt. „Kluczowe zagadnienia zagospodarowania terenów wiejskich i zurbanizowanych” w ramach współpracy Województwa Śląskiego z Nadrenią Północną-Westfalią;
  - Spotkanie dyrektora Dominika Abłamowicza z Martinem Meiselem, dyrektorem Austriackiego Forum Kultury w Warszawie;
  - Wizyta ministra edukacji, kultury i sportu Adżarskiej Republiki Autonomicznej George Tavamaishvilego na terenie nowej siedziby Muzeum Śląskiego;
  - Wizyta w Muzeum Śląskim delegacji z Chorwacji.
9. Biblioteka Muzeum Śląskiego w ramach wymiany wydawnictw własnych współpracuje z 32 instytucjami zagranicznymi.

XI. BUDOWA NOWEJ SIEDZIBY MUZEUM ŚLĄSKIEGO

Sprawozdanie z zadań obejmujących budowę nowej siedziby Muzeum Śląskiego w Katowicach

I. Projekt pn. „Budowa Nowej Siedziby Muzeum Śląskiego w Katowicach” realizowany w ramach RPO WSL na lata 2007–2013

1. Umowa o dofinansowanie

Uzyskano zgodę instytucji zarządzającej na wydłużenie terminu zakończenia realizacji projektu do końca lipca 2015 r. Dokonano zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Śląskiego związanej z przesunięciem środków finansowych z 2014 na 2015 rok. Muzeum złożyło do instytucji zarządzającej aktualizację wniosku o dofinansowanie, podpisano aneks do umowy o dofinansowanie.

2. Roboty budowlane w obrębie nowej siedziby Muzeum Śląskiego

Od początku 2014 roku koszty eksploatacji nowej siedziby muzeum ponosi już zamawiający, przy czym do końca stycznia 2014 roku obiekt obsługiwany i chroniony był jeszcze przez generalnego wykonawcę, zgodnie z zawartymi wcześniej porozumieniami. Całkowite przejęcie budynku nastąpiło 31.01.2014. Do nowego budynku administracyjnego przeniesiona została część pracowników muzeum, którzy zajmują się bieżącą obsługą obiektu i realizacją projektu budowy nowej siedziby muzeum.

Od stycznia 2014 roku prowadzone były końcowe odbiory obiektu z udziałem przedstawicieli zamawiającego, wykonawcy, projektanta i inżyniera kontraktu, w trakcie których weryfikowano usunięte usterki. Na bieżąco zgłaszane są do wykonawcy usterki stwierdzone w okresie gwarancyjnym podczas użytkowania obiektu. Usterki uznane za zasadne są usuwane przez wykonawcę i sukcesywnie odbierane, sprawy sporne wymagają wyjaśnienia przez projektanta/inżyniera kontraktu.

Zakończono stabilizację warunków klimatycznych w magazynach, co umożliwiła przeniesienie zbiorów z dotychczasowej siedziby muzeum. Harmonogram przygotowania do wywozu i przenoszenia zbiorów w trakcie realizacji.

W związku z możliwością dostania się do wnętrza budynku wody opadowej na skutek ulewnych deszczy opracowane zostało przez projektanta dodatkowe rozwiązanie zabezpieczające. Muzeum zwróciło się do Instytutu Techniki Budowlanej o przeanalizowanie dotychczasowych rozwiązań, weryfikację obliczeń projektowych w zakresie gospodarki wodami opadowymi i wskazanie ewentualnych uzupełnień istniejących rozwiązań.

3. Wyposażenie nowej siedziby muzeum

Prowadzone były uzgodnienia z instytucją zarządzającą w zakresie doszczegółowienia wykazu wyposażenia do nowej siedziby muzeum, które niezbędne jest do zakończenia realizacji projektu. Uzyskano również zgodę instytucji zarządzającej na rozliczenie w ramach projektu kosztów opracowania projektu aranżacji i umeblowania obiektu. Przygotowane zostało postępowanie na wybór projektanta, podpisano umowę i opracowany został projekt aranżacji i wyposażenia, który będzie podstawą przeprowadzenia przetargów na dostawę mebli i wyposażenia obiektu.

W opracowaniu są także dokumentacje przetargowe na dostawę sprzętu i wyposażenia informatycznego, audio-wizualnego, techniczno-gospodarczego.

4. Wystawa stała historii Górnego Śląska

Zakończono weryfikację i uzupełnienia dokumentacji projektowej wystawy stałej. W sierpniu Muzeum Śląskie ogłosiło przetarg ograniczony na wykonanie wystawy. Z trzech wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu dwóch wykonawców spełniło wymogi formalne i zostało zaproszonych do składania ofert. Otwarcie ofert wyznaczono na 14.01.2015 r., a zakończenie realizacji wystawy stałej do końca maja 2015r.

5. System Informacji Wizualnej

Projekt Systemu Informacji Wizualnej dla nowej siedziby muzeum wykonany w 2013 roku na zlecenie Muzeum Śląskiego został poddany ocenie przez Stowarzyszenie Twórców Grafiki Użytkowej. Opinia dot. projektu SIW została przekazana projektantowi SIW w celu wprowadzenia niezbędnych korekt do dokumentacji. Projekt został poprawiony zgodnie z przekazanymi uwagami, następnie cała dokumentacja SIW została zakończona i przekazana do muzeum w lutym 2014 roku. W sierpniu wykonawca wprowadził jeszcze drobne korekty do projektu SIW. Przetarg na wykonanie systemu informacji wizualnej ogłoszony został w październiku 2014r. W wyznaczonym terminie wpłynęły 2 oferty, prowadzone są wyjaśnienia treści ofert i uzupełnianie dokumentów przez wykonawców. Termin realizacji zamówienia zaplanowano do końca maja 2015.

II. Rewitalizacja budynku dawnej łaźni głównej i stolarni wraz z budową parkingu naziemnego w ramach projektu MF EOG i NMF na lata 2009-2014

W 2014 roku została przeprowadzona procedura odwoławcza związana ze złożeniem przez Muzeum Śląskie odwołania od wyników oceny merytorycznej wniosku złożonego do programu „Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru

Gospodarczego 2009–2014 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009–2014”. Zgłoszony projekt obejmuje rewitalizację części terenu północnego byłej kopalni „Katowice” wraz z adaptacją budynku łaźni głównej i budynku stolarni na funkcje muzealne i budowę parkingu naziemnego. Ostatecznie w czerwcu muzeum otrzymało decyzję o przyznaniu dofinansowania dla projektu. Ze względu na ograniczoną pulę środków z odwołania operator zmniejszył wysokość dofinansowania. Muzeum Śląskie wystąpiło do Marszałka Województwa o zabezpieczenie brakującej części środków w ramach wkładu własnego. Sejmik Województwa Śląskiego zatwierdził wkład własny do projektu w wymaganej wysokości i w dniu 8.09.2014 odbyło się uroczyste podpisanie umowy o dofinansowanie projektu. W międzyczasie muzeum podpisało umowę partnerską z Norweskim Instytutem Badań Dziedzictwa Kulturowego, który będzie uczestniczył w realizacji projektu.

Działania przeprowadzone w ramach projektu:

- a) Zarządzeniem Dyrektora Muzeum, do realizacji projektu zgodnie z założeniami wniosku aplikacyjnego, powołana została Jednostka Realizująca Projekt prowadząca projekt budowy nowej siedziby Muzeum Śląskiego oraz Zespół Zadaniowy składający się z pracowników muzeum zaangażowanych do projektu.
- b) Ogłoszony został nabór na osoby do części digitalizacyjnej projektu. Wybrano koordynatora ds. digitalizacji zbiorów, trwa procedura wyboru specjalisty ds. digitalizacji.
- c) Przygotowano dokumentację i ogłoszono przetarg nieograniczony na pełnienie nadzoru inwestorskiego i konserwatorskiego dla projektu, Wpłynęło 10 ofert, trwa procedura wyjaśniania ofert i uzupełniania dokumentów przez oferentów, postępowanie w toku.
- d) Przygotowano dokumentację i ogłoszono postępowanie na usługi tłumaczenia pisemnego i ustnego w ramach projektu. Z uwagi na otrzymanie tylko jednej oferty postępowanie zostało powtórzone.
- e) Przygotowano dokumentację i ogłoszono postępowanie na pełnienie nadzoru autorskiego dla projektu oraz podpisano umowę na pełnienie nadzoru autorskiego z wybranym wykonawcą.
- f) W ramach działań promocyjnych przygotowano i wykonano ulotkę informacyjną dot. projektu w wersji polskiej i angielskiej.
- g) Zlecono opracowanie mapy do celów projektowych na potrzeby zaprojektowania i budowy przyłącza elektroenergetycznego do budynków łaźni i Stolarni.
- h) Uzyskano prawomocną zmianę do pozwolenia na budowę dla projektu parkingu naziemnego, związaną ze zmianą zagospodarowania terenu powstałej na skutek koordynacji wszystkich projektów.
- i) Podpisano porozumienie ze Spółką Restrukturyzacji Kopalń związane z planowaną zmianą zagospodarowania terenu byłej kopalni Katowice na potrzeby nowej siedziby Muzeum Śląskiego, które umożliwi dojazd do rewitalizowanych budynków.

Termin zakończenia realizacji projektu planowany jest na kwiecień 2016 roku.

XII. REKLAMA I MARKETING

Informacje o Muzeum Śląskim w mediach

- wywiady radiowe: 98
- nagrania TV: 60
- informacje w prasie: 676

Działania promocyjne:

- rozesłane newslettery: 72
- rozesłane informacje prasowe: 71
- reklamy: 18
- konferencje prasowe:

– Konferencja prasowa z udziałem Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Marszałka Województwa Śląskiego, Prezydenta Miasta Katowice, zaproszonych gości i dziennikarzy, poświęcona podpisaniu umowy pomiędzy Muzeum Śląskim w Katowicach i Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dofinansowanie projektu pn. „Rewitalizacja zabytkowych budynków łaźni głównej i stolarni wraz z przyległym terenem dawnej kopalni Katowice i budową niezbędnej infrastruktury na potrzeby Muzeum Śląskiego w Katowicach”.

- Konferencja prasowa dotycząca przygotowań do otwarcia nowej siedziby Muzeum Śląskiego.

- Konferencja prasowa dotycząca zakupu dzieła A. Dunin-Borkowskiego „Podjazd lisa”. Zakup otrzymał dofinansowanie w wysokości 100 tys. zł z programu „Kolekcje muzealne”, dzięki czemu powiększył o temat myśliwski ciągle odtwarzaną od czasu restytucji placówki kolekcję dawnego malarstwa polskiego.

• wydarzenia, w czasie których sprzedawano publikacje Muzeum Śląskiego, jak i promowano samą instytucję poprzez wręczanie materiałów informacyjnych (folderów z ofertą edukacyjną i ofertą wydawniczą, ulotek informujących o aktualnych wystawach itd.) oraz prezentowanie elementów wizualnych typu *roll-up*:

1. Konferencja podsumowująca pracę placówek w ramach kampanii „Cała Polska czyta dzieciom” (Katowice, 15.05.2014)
2. Kiermasz wydawnictw w czasie Nocy Muzeów (siedziba Muzeum Śląskiego, 17.05.2014).
3. Wykład pt. *Potencjał współpracy między sztuką i górnictwem* wygłoszony w budynku CNTI Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – wystąpienie + panel dyskusyjny (21.05.2014).
4. Festiwal ART NAIF (Katowice, 13.06.2014).
5. Industriada 2014 (nowa siedziba Muzeum Śląskiego, 14.06.2014).
6. Europejskie Dni Dziedzictwa 2014 (nowa siedziba Muzeum Śląskiego, 13.09.2014).
7. Stoisko wydawnictw i promocja działalności edukacyjnej Muzeum Śląskiego na konferencji „Człowiek potrzebuje korzeni i skrzydeł”. Organizatorzy konferencji: Biblioteka Pedagogiczna w Katowicach, Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny Metis.
8. VII Targi Książki w Rybniku. Organizator targów i towarzyszących im szkoleń dla nauczycieli – Wojewódzki Ośrodek Metodyczny oddz. w Rybniku (22.10.2014).
9. 18. Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie (23-26.10.2014).
10. Targi Książki w Katowicach (21-23.11.2014).
11. XXIII Targi Książki Historycznej w Warszawie (26-30.11.2014).

XIII. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

1. Wyróżnienia Marszałka Województwa Śląskiego za Wydarzenie Muzealne Roku 2013:
  - W kategorii publikacje – *Lale, misie, koniki... Zabawki w zbiorach Muzeum Śląskiego w Katowicach* autorstwa Krystyny Pieronkiewicz-Pieczko i Małgorzaty Paul, według projektu Krzysztofy Frankowskiej.
  - W kategorii konserwacja – konserwacja Tory ze zbiorów Muzeum Śląskiego w Katowicach wykonana przez firmę Alto-Protekt z Warszawy.
  - W kategorii wydarzeń z zakresu inicjatyw edukacyjnych oraz popularyzacji dziedzictwa kulturowego – projekt edukacyjno-popularyzatorski *Dopiszmy się do historii. Społeczna akcja pozyskiwania obiektów do nowej siedziby Muzeum Śląskiego w Katowicach* (pomysłodawca: Leszek Jodliński, koordynator: Danuta Piękoś).
2. Publikacja Muzeum Śląskiego *Architektura Katowic w latach międzywojennych 1922–1939* Waldemara Odorowskiego otrzymała nominację do wyróżnienia w 54. Konkursie Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek *Najpiękniejsze Książki Roku 2013* w ramach Targów Książki w Warszawie 2014.
3. Przekazanie Kanonizacyjnej Iskry Miłosierdzia osobom reprezentującym władze naszego województwa oraz instytucjom, których zadaniem jest służba człowiekowi w różnych obszarach życia mieszkańców naszego regionu. Iskrę dla Muzeum Śląskiego przekazał Ksiądz Arcybiskup Wiktor Skworec.
4. Dyplom uznania otrzymany za aktywny udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”.
5. Nominacja do Nagrody Architektonicznej „Polityki”. Nowa siedziba Muzeum Śląskiego znalazła się w finałowej piątce nominowanych projektów.
6. Nowa siedziba Muzeum Śląskiego została nominowana do tytułu jednego z „7 nowych cudów Polski” w czwartej edycji plebiscytu Magazynu National Geographic „Traveler”.
7. Nowa siedziba Muzeum Śląskiego znalazła się w gronie laureatów prestiżowej nagrody architektonicznej Best Architects Award 15 in Gold.
8. Budynek Muzeum Śląskiego w Katowicach zaprojektowany przez architektów z pracowni Riegler Riewe Architekten zdobył nagrodę w kategorii obiekt oraz Grand Prix w organizowanym przez Stowarzyszenie Architektów RP konkursie „Architektura Roku”.
9. Nowa siedziba Muzeum Śląskiego znalazła się w gronie 7 inwestycji nominowanych do reprezentowania Polski w organizowanym co dwa lata konkursie Mies van der Rohe Award 2015, w którym przyznaje się „European Union Prize for Contemporary Architecture”.

10. Nowa siedziba Muzeum Śląskiego znalazła się wśród 25 wybitnych obiektów zrealizowanych w Polsce po 1989 roku na wystawie podsumowującej 20 lat istnienia pisma Architektura-Murator w Warszawie. Kolekcja zaprezentowana na wystawie jest darem dla Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie i będzie początkiem kolekcji architektury współczesnej w Muzeum.
11. Nowa siedziba Muzeum Śląskiego zostało laureatem nagrody VII Forum Inwestycyjnego w Tarnowie w kategorii Inwestycja Roku.
12. Nowa siedziba Muzeum Śląskiego wśród 10 nominacji w konkursie ogłoszonym przez portal Bryła.pl na najlepszą realizację architektoniczną 2013 roku.

Opracowanie przygotowane na podstawie sprawozdań Muzeum Śląskiego do MKiDN, Urzędu Marszałkowskiego, sprawozdawczości własnej (w tym działów Muzeum, samodzielnych pracowników Muzeum Śląskiego), informacji instytucji współpracujących.
Przygotowała Beata Grochowska (Dział Oświatowy MŚK, tel. 32 77 99 316).